

ที่ ยธ ๐๕๐๘/๕๓๔๔

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้
ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับ
มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ.
๓. ตารางเปรียบเทียบกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของ
บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๕๑ กับ
ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับ
มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ.

ด้วยกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ขอเสนอร่างกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. มาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรีกับการ
บริหารราชการกระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมบังคับคดีได้มอบหมายให้คณะทำงานศึกษาประเด็นสำคัญ
ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง ดำเนินการพิจารณาแก้ไข
เพิ่มเติมกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการ
แทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจทั่วไปของเจ้าพนักงาน
บังคับคดีในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่มีการแก้ไข เพื่อให้การมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติการ
แทนเจ้าพนักงานบังคับคดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจสำคัญประการหนึ่งในการบังคับคดีแพ่ง
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และด้วยมีการแก้ไขบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแฟ่งเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งรวมถึงการมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดีในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ จึงได้เสนอให้มีการปรับปรุงกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดีนี้

๓. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

ด้วยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแฟ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ โดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแฟ่ง ภาค ๔ ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งลักษณะ อันมีผลเป็นการยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจทั่วไปของเจ้าพนักงานบังคับคดีและบัญญัติขึ้นใหม่ รวมถึงบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี จึงมีความจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจทั่วไปของเจ้าพนักงานบังคับคดีในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแฟ่งที่มีการแก้ไขให้ทันต่อการมีผลบังคับใช้ของกฎหมายในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญ

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีหลักการคือยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วกำหนดเนื้อหาของกฎกระทรวงใหม่ โดยเฉพาะการอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่มีการแก้ไข โดยมีประเด็นอันเป็นสาระสำคัญในการปรับปรุงกฎกระทรวงฉบับนี้มีดังนี้

(๑) ปรับปรุงการอ้างอิงบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแฟ่งที่ให้อำนาจในการออกกฎกระทรวง ให้เป็นไปตามกฎหมายที่มีการแก้ไข และเพิ่มเติมการอ้างอิงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้

(๒) ปรับปรุงเรื่องคุณสมบัติของบุคคลผู้รับมอบหมายให้ครอบคลุมถึงกรณีผู้รับมอบหมายที่เป็นนิติบุคคล

(๓) ปรับปรุงขอบเขตของงานที่อาจมอบหมายให้บุคคลปฏิบัติการแทนได้ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๔.๒ ข้อเท็จจริง

เมื่อพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแฟ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับแล้ว การอ้างอิงบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๕๑ ย่อมไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแฟ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับยังปรากฏปัญหาและอุปสรรคในการมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี เช่น มิได้กำหนดคุณสมบัติของผู้รับมอบหมายในกรณีที่เป็นนิติบุคคล หรือ

การกำหนดเรื่องที่สามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติการแทนได้ไว้เพียงการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่มีราคาประเมินไม่เกินห้าล้านบาทและการจัดทำบัญชีรับจ่ายเงินให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียเท่านั้น ในขณะที่ยังมีเรื่องอื่นที่สามารถมอบหมายได้ ทำให้การมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดียังไม่ครอบคลุมและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๔.๓ ข้อกฎหมาย

(๑) พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ. ๒๔๗๗

มาตรา ๕ “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในเรื่องต่อไปนี้

(๑) จัดวางระเบียบทางธุรการในเรื่องเจ้าพนักงานบังคับคดี รวมทั้งการกำหนดค่าธรรมเนียม นอกจากที่ระบุไว้ในตาราง ๕ ท้ายประมวลกฎหมายนี้ ตลอดจนการชดใช้ค่าใช้จ่ายให้บุคคลเหล่านั้น

(๒) จัดวางระเบียบทางธุรการในเรื่องการยึดและอายัด และการจำหน่ายทรัพย์สินเป็นตัวเงินโดยวิธีการขายทอดตลาดหรือโดยวิธีอื่น และในเรื่องวิธีการบังคับคดีทางอื่น ๆ ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะพึงปฏิบัติ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

(๒) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐)

มาตรา ๒๗๘ “เมื่อศาลได้ออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจในฐานะเป็นเจ้าพนักงานศาลในการดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามที่ศาลได้กำหนดไว้ในหมายบังคับคดีและตามบทบัญญัติในลักษณะ ๒ แห่งภาคนี้ ทั้งนี้ จะเรียกให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาช่วยเหลือก็ได้ คำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการดำเนินการบังคับคดีต้องกล่าวหรือแสดงผลไว้ด้วย

ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจในฐานะเป็นผู้แทนของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในอันที่จะรับชำระหนี้หรือทรัพย์สินที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลภายนอกนำมาวางและออกใบรับให้

เงินที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลภายนอกนำมาวางโดยมิได้เป็นผลมาจากการยึดหรืออายัดให้นำมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้ขอบังคับคดี เว้นแต่ในกรณีที่มิใช่เจ้าหนี้ผู้ขอเฉลี่ยตามมาตรา ๓๒๖ อยู่ก่อนแล้วในขณะที่มีการวางเงินนั้น ก็ให้ถือว่าเป็นเงินที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามบทบัญญัติในลักษณะ ๒ แห่งภาคนี้ แต่ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี

ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำบันทึกวิธีการบังคับคดีทั้งหลายที่ได้จัดทำไปและเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย แล้วรายงานต่อศาลเป็นระยะ ๆ ไป

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดีจะมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้หักค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีตามตาราง ๕ ท้ายประมวลกฎหมายนี้ เพื่อให้กรมบังคับคดีพิจารณาจ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคห้าโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

เนื้อหาของกฎกระทรวงฉบับนี้จะช่วยให้กระบวนการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการอ้างอิงบทบัญญัติที่สอดคล้องกับกฎหมายที่มีการแก้ไข เพิ่มโอกาสให้กับบุคคลที่จะเข้ามาเป็นผู้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี และขยายขอบเขตงานที่เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติการแทนได้ โดยปรับปรุงคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นผู้รับมอบหมายเสียใหม่ และเพิ่มเติมงานที่อาจมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติการแทนได้ อันจะทำให้กระบวนการบังคับคดีมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เห็นชอบร่างกฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัจน์ ดันยวรรธนะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กองพัฒนาระบบการบังคับคดีฯ

กรมบังคับคดี

โทร. ๐ ๒๘๘๑ ๔๔๔๔ ต่อ ๑๑๗๔

โทรสาร. ๐ ๒๘๘๗ ๕๐๒๑